

Bizimlə qalan işığınız

Rafael HÜSEYNOV,
Akademik

O, köhnə bakılı idi.

Rusiya Federasiyasının ən görkəmli kino xadimlərindən biri, rejissor, aktyor, ssenariçi, Oskar laureatı, Xalq artisti Vladimir Menşov.

Heç vaxt ölməyəcək bir insanın öldü xəbərini almaq nə qədər acıdır.

Neyləməli, əbədi ayrılıq anı hər kəs üçün bir

gün yetişir.

Onu 2021-in 5 iyulunda itirdik. Axırncı görüşümüz Bakıda, 2019-cu ilin 5 aprelində olmuşdu.

O ayın 5-dən bu ayın 5-dək sanki bütöv bir ömür keçib.

Kim deyər ki, 2020-nin yazından bu yana yaşadığımız aylar 1 ildən bir az çoxdur.

Sanki aradan illər keçib. Həm də dünyanın hər yerində.

Dünyanın COVID-19-lu aylarının hər biri elə 19 ay qədər uzun və cansızıcı görünür.

2019-cu il aprelin 5-də Vladimir Menşov Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı muzeyinə qonaq gəlmişdi.

Tək deyildi. Onu Avroasiya Televiziya və Radio Akademiyasının prezidenti Valeri Ruzin müşayiət edirdi.

Elə çay süfrəsinə oyləşən kimi Vladimir Valentinoviçə söylədim ki, siz gec-tez bura gəlməli idiniz, bu il gəlməyinizə, lap qanunuyğundur.

Dərhal töəcəblənib niyəsinə soruşdu.

"Çünki bu muzey sizin bioqrafiyanızla birləşə bağlıdır", - dedim.

Bir az da heyətləndi və ikiqat maraqla niyəsinə xəbər aldı.

Qayıtdım ki, siz 1939-cu il sentyabrın 17-də

Bakıda doğulmusunuz. Bundan düz 6-cı həftə sonra - 1939-un 1 noyabrında bu muzeyin yararması haqqında Azərbaycan Nazirlər Kabineti qərar verib.

Sentyabr günlərində isə artıq dövlət səviyyəsində bu barədə söhbətlər gedirdi və Nizami Gəncəvinin yaxınlaşan 800 illik yubileyi ilə bağlı bu tarixi binada şairin həyat və yaradıcılığına həsr edilən ekspozisiyanın qurulmasının zəruriliyi haqqında danışılırdı. Bir sözlə, siz bu muzeylə yaşadınsınız. Hər ikimizin 80-i təxminən eyni vaxtda tamam olur.

Və bu müqəddimədən sonra görkəmli sənətkar artıq yaşadımın - Nizami muzeyinin zallarını görməyə hazır idi.

Məşhur filmlərindən, rejissoru olduğu, dünyanın ən ali kino təltifini almış "Moskva göz yaşlarına inanmır"dan, rollarından danışdıq.

Arada xatirələr onu keçmişlərə apardı, 1940-cı illəri, Bakıda ötən uşaqlıq çağlarını yada saldı.

Və mən də şöhrətli həmyerlimizlə ekspozisiyanı birgə dolaşaraq ona zallarını seyr etdiyimiz tarix dolu binanın başından keçmiş həyəcanlı sorguzoştləri, Azərbaycan ədəbiyyatının zirvə şəxsiyyətləri haqqında

maraqlı əhvalatları söylədim.

Beləcə, 80 il öncə Bakıda doğulmuş 2 yaşlık ilk dəfə görüşürdü...

Ayrılanda söylədi ki, doymadım, Bakıya növbəti dəfə haçan gəlsəm, mütəlakə yenə bu muzeyi seyr edəyəm. Əlavə etdi ki, burada qərribə bir aura var. Sanki adamın yanında nəşə böyük ruhlar dolanır.

Qayıtdım ki, 1918-ci ildə Azərbaycanın ilk müstəqil dövləti qurulanda Nazirlər Kabineti burada yerləşmiş, onlar da binada həm yaşayırdı, həm işləyirmişlər.

Bu binanın başından ötüb keçmiş dramatik tarixi hadisələrdən bir neçə epizod danışdım.

Fikrə getdi: "Ssenari yazı bilərsən bundan?" "Niyə yazmıram", - dedim...

Muzeyin təvəllüd tarixi yadında qalıbmış. Noyabrda zəng vurdu, 80 illiyimizi təbrik elədi.

Axırncı telefon danışığımız da ondan az sonra oldu.

Görkəmli sənətkara bir neçə kitabımı bağışladım.

"Вознесение слова" kitabımdakı yazılardan bir neçəsini çox bəyənməmişdi. Hərəsi bir filmirdi deyirdi, elə yazırsan ki, oxuya-oxuya o taleləri gördürdüm.

Daha nə zəng vuraçaq, daha nə Bakıya gələcək, daha nə tozə filmlər çəkəcək, daha nə onun əgillli, müdrik söhbətlərini eşidəcəyik.

Yol bitdi.

Bu sört həqiqətlə bərləşməyə çötündir.

Amma Vladimir Menşov - bu böyük insan və sənətkar iz qoyub axı!

Elə iz ki, heç vaxt macal verməyəcək o getsin!

Yalnız xatirəsi yox, elə canlı surəti, enerjisi, işığı da ondan bizə yadigar qalan incilərdən həmişə ürəyimizə axacaq!